

بسمه تعالی

اشاره: یکی از حقوق افراد جامعه استفاده از کالاهایی است که دارای کیفیت لازم باشند و با مصرف آنها آسیبی به دیگران وارد نشود. برابر قانون هرگاه اجرای استاندارد در مورد کالایی اجباری اعلام شود با گذشت مهلت قانونی، تولید، تمرکز، توزیع و فروش آن با کیفیت کمتر از استاندارد مربوط و یا بدون علامت استاندارد ایران ممنوع می‌باشد و فرد متخلف به حکم دادگاه به مجازات حبس یا جزای نقدی محکوم خواهد شد.

این قانون نه تنها برای کالاهای ساخت داخل کشور بلکه برای کالاهایی که از خارج وارد می‌شوند نیز لازم الاجرا است از اینرو رعایت کلیه مقررات استانداردهای اجباری در مورد کالاهای وارداتی الزامی است.

پرسش: برای رعایت استاندارد چه سازمانی مسئولیت دارد و چگونه بر کیفیت کالاها نظارت می‌کند؟

پاسخ: موسسه استاندارد کالاهای خارج از استاندارد و فاقد علامت استاندارد را از مراکز تولید، تمرکز، توزیع و فروش جمع‌آوری و توقیف می‌کند و جهت جلوگیری از ادامه تولید این گونه فرآورده‌ها، ابزار، ماشین آلات و وسایل تولید مربوط را به طور موقت لاک و مهر می‌کند و برای تعقیب متخلف او را به مرجع قضایی معرفی خواهد کرد.

پرسش: چنان چه شخصی دیگ زودپز یا بخاری و ... غیراستانداردی را بفروشد و به واسطه استفاده از این کالای غیراستاندارد خسارت مالی یا بدنی یا جانی وارد شود چه کسی مسئول است؟ تولید کننده، فروشنده یا مصرف کننده؟

پاسخ: اگر انفجار دیگ زودپز یا آتش گرفتن بخاری ناشی از بی‌احتیاطی یا بی‌مبالاتی مصرف کننده باشد برای مثال مصرف

کننده به جای ریختن نفت سفید در بخاری از مخلوط بنزین و گازوئیل استفاده کند یا علیرغم دستورالعمل دیگ زودپز از حرارت نامناسب برای گرم کردن آن بهره جوید در این حالت مسلماً فروشنده یا تولید کننده مسئولیتی نخواهند داشت. اما در غیر این حالات مصرف کننده حق دارد به شخص یا اشخاص مقصر رجوع کند معمولاً در این گونه موارد مراجع قضایی برای تشخیص و احراز وقوع تخلف از نظر کارشناسان این امر استفاده می‌کنند برای مثال اگر فروشنده بخاری علیرغم غیراستاندارد بودن آن مبادرت به فروش این کالا کند مسئولیت کیفری ومدنی دارد یعنی علاوه بر تحمل مجازات باید خسارت وارده را نیز جبران کند همچنین است برای تولید کننده کالاهای غیراستاندارد، برای مثال تولید کننده دیگ زودپز به قصد تقلب از برگهای آزمایش و تشخیص مشخصات فرآورده‌های استاندارد یا علامت استاندارد در غیر مورد استاندارد استفاده می‌کند که در این حالت او هم دارای مسئولیت بوده و باید خسارت وارده را جبران کند.

پرسش: برای تعیین مجازات یا جبران خسارت در این گونه موارد چه معیارهایی وجود دارد؟

پاسخ: اگر به واسطه ارتکاب این گونه تخلفات به دیگری آسیبی وارد شود بر مبنای نتایج حاصل از آسیب یا بیماری دادگاه فرد خاطی را مجازات می‌کند یعنی:

اگر مدت معالجه زاید بر دو ماه نباشد متخلف به حبس از ۴ ماه تا یک سال و نیز جزای نقدی از ۵۰۰۰۰۰ تا دو میلیون ریال و چنان چه مدت معالجه بیشتر از دو ماه باشد یک تا سه سال حبس و جزای نقدی از یک میلیون تا دو میلیون ریال و چنان چه موجب نقص عضو شود سه تا ده سال حبس و دو میلیون تا پنج میلیون ریال جزای نقدی و اگر منتهی به مرگ شود حبس از ... تا پانزده سال و سه میلیون تا ده میلیون ریال جزای نقدی محکوم می-

شود.

در تمام حالات گفته شده با درخواست شاکی یا اولیای دم دادگاه متخلف را به پرداخت دیه محکوم می‌کند. برای مثال اگر مصرف کننده به واسطه انفجار دیگ زودپز غیراستاندارد از هر دو چشم نابینا شود متخلف به پرداخت دیه کامل یک انسان و حبس از سه تا ده سال و جزای نقدی از دو تا پنج میلیون ریال محکوم می‌شود.

پرسش: اگر در مثال گفته شده مصرف کننده علاوه بر صدمه بدنی دچار خسارت مالی شود فرضاً اساس منزل او تخریب شود آیا دادگاه متخلف را به جبران آن مکلف می‌کند؟

پاسخ: بله، اما باید توجه داشت که برای جبران خسارات مالی غیر از صدمات بدنی (دیه) شخص متضرر از جرم باید تا قبل از پایان جلسه محاکمه، درخواست ضرر و زیان و مدارک اثبات ادعایش از جمله میزان خسارت وارده به اموالش را که معمولاً توسط کارشناس ارزیابی می‌شود، به دادگاه تقدیم کند. **پرسش:** برای طرح شکایت به کدام دادگاه یا دادرسی باید مراجعه کرد؟ و اصولاً پرونده چگونه تشکیل می‌شود.

پاسخ: اصولاً در این گونه موارد دادرسی و دادگاه محل وقوع جرم صلاحیت رسیدگی دارد یعنی محلی که شخص مصدوم شده یا به اموالش آسیب رسیده است و محل فروش کالا یا محل استقرار کارخانه تاثیری در رسیدگی ندارد. معمولاً در این گونه موارد شاکی شکایت خود را به دادرسی محل وقوع جرم تقدیم می‌کند البته ناگفته نماند که بدون شکایت او هم مراجع قضایی موظف به تعقیب و مجازات متخلف هستند زیرا این جرم از جمله جرایم غیرقابل گذشت می‌باشد. قاضی دادرسی یا دادگاه نیز دستور لازم را برای جمع‌آوری دلایل، جلب نظر کارشناس، تحقیق از شهود، معرفی مصدوم به پزشک قانونی و ... را می-

دهد.

فرم شکایت

ریاست محترم دادرسی عمومی و انقلاب شهرستان
 با سلام؛ احتراماً اینجانب ... فرزند ... مقیم ... در تاریخ ... یک
 دستگاه سماور برقی با مارک ... را از آقای ... خریداری کردم و
 یک هفته پس از استفاده آن ناگهان سماور دچار اتصالی شد و
 موجب برق گرفتگی فرزند ۱۲ ساله‌ام به نام ... شد که از ناحیه
 دست چپ فلج شده است از آن جا که کالای مزبور استاندارد
 نبوده و کارخانه تولید کننده با استفاده از مارک تقلبی علامت
 استاندارد را بر روی آن حک کرده است، خواهشمند است نسبت
 به تعقیب کیفی تولید کننده و فروشنده و سایر اشخاصی که
 دست اندر کار با تولید و توزیع این کالای تقلبی هستند دستور
 لازم صادر فرمایند.

شاکلی امضا - تاریخ

پرسش: برای کالاهای وارداتی موسسه استاندارد چه اقداماتی
 انجام می‌دهد؟

پاسخ: موسسه استاندارد وظیفه دارد در کلیه گمرکهای ورودی
 و خروجی کشور آزمایشگاههای مناسب دایر کند و گمرکات
 کشور نیز وظیفه دارند خدمات آزمایشگاهی خود را فقط از این
 موسسه دریافت کنند.

پرسش: آیا استفاده از علامت استاندارد برای تولید کننده یا
 فروشنده کالا مصونیت ایجاد می‌کند؟

پاسخ: خیر، استفاده از علامت استاندارد در هر حال رافع
 مسئولیت حقوقی و یا کیفی ناشی از عدم رعایت مقررات
 استاندارد نیست و در صورت تخلف فروشنده یا تولید کننده
 از مقررات استاندارد در ارتباط با کالای استاندارد شده با
 شکایت مشتری دادگاه تولید کننده یا فروشنده را به جبران
 خسارت وارده محکوم خواهد کرد.